

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **T. A. C.**
zastoupený advokátem Mgr. Zdeňkem Ptáčkem,
sídlem Májová 608/23, Cheb,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1417/ZA-ZA11-HA13-2023 ze dne 11. 12. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

- 1. Žalobce podal dne 17. 10. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že se nechce vrátit do své rodné země (ve Vietnamu nemá kde bydlet, jeho rodiče již nežijí a se sourozenci není již dlouhou dobu v kontaktu). Chce zůstat v České republice,

neboť je zde zvyklý. Zároveň se ve Vietnamu hodně zadlužil. Návrat tedy odmítá rovněž kvůli strachu z lidí, od kterých si peníze půjčil.

2. Žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona o azylu neudělil. Podle žalovaného byla tvrzeným důvodem žádosti žalobce legalizace jeho pobytu na území České republiky. Při návratu do Vietnamu měl žalobce také obavy o své bezpečí od svých věřitelů. Žalobce tak návrat odmítal rovněž z ekonomických důvodů. Žalovaný neshledal, že by v případě žalobce byly dány důvody azylově relevantní.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že závěry žalovaného byly spekulativní, když výsledky dokazování nevzal žalovaný v úvahu. Podle žalovaného žalobce nepředložil v průběhu řízení žádné doklady, a tudíž k prokázání totožnosti žalobce bylo rozhodující jeho čestné prohlášení. Tento závěr však neodpovídal skutečnosti. Žalobce měl po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody propouštěcí doklady, žalovaný si rovněž mohl ověřit totožnost žalobce ze soudního spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem týkající se jeho trestní věci. Žalobce se obával návratu do Vietnamu, neboť by jeho dluh byl veřejnoprávními orgány jistě kriminalizován a ve výkonu trestu by mu hrozila značná újma. Věřitelé žalobce jsou na tyto orgány napojeni. Žalobce také konstatoval, že v napadeném rozhodnutí je na str. 8 v poučení uvedena lhůta pro podání žaloby. Z toho dovozoval, že jeho žádost nebyla zjevně nedůvodná. Ve prospěch žalobce by mělo hovořit i to, že nezneužil možnosti navázat vztah s některou krajankou s trvalým pobytem v České republice a z toho plynoucí možnosti jiného právního posouzení jeho případu.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Dokazování bylo provedeno podrobně a úplně. Povinnost tvrzení ležela právě na žalobci. Žalobci byla poskytnuta možnost, aby uvedl důvody, pro které žádal o mezinárodní ochranu během pohovoru dne 20. 10. 2023. Zároveň mu nebyla upřena možnost, aby svá tvrzení prokázal. Žalovaný nechápal, jak argumentace žalobce týkající se navázání vztahu s krajankou s trvalým pobytem v České republice souvisela s jeho žádostí o udělení mezinárodní ochrany.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, neboť chtěl v České republice zůstat. Prání žít v České republice ovšem není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Zároveň žalobce žádal o mezinárodní ochranu z ekonomických důvodů, nijak však neprokazoval, že mu v zemi původu nemůže být poskytnuta ochrana. Jde o typový případ žalobce s dluhy ve Vietnamu, které správní soudy řeší opakovaně a stejně (srov. např. usnesení NSS č. j. 2 Azs 290/2023-31 ze dne 28. 11. 2023).

Prokázání totožnosti žalobce

6. Nedůvodné je tvrzení žalobce týkající se prokázání jeho totožnosti propouštěcími doklady či náhledem do trestního spisu vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem.
7. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany *je povinen* při poskytnutí údajů k podané žádosti prokázat svou totožnost, a to platným cestovním dokladem nebo jiným dokladem totožnosti anebo platnou veřejnou listinou vydanou zemí státní příslušnosti žadatele nebo zemí posledního trvalého bydliště, jde-li o žadatele bez státní příslušnosti, pokud z ní lze zjistit údaje o jeho státním občanství a údaje o jeho totožnosti a obsahuje fotografii držitele, *nebo ji osvědčit čestným prohlášením* (§ 10 odst. 3 zákona o azylu).

8. Bylo na žalobci, aby prokázal svou totožnost. Jelikož cizinci často doklady totožnosti nemají u sebe, mají možnost prokázat svou totožnost pomocí čestného prohlášení. Takový postup je zcela v souladu se zákonem. Ve správním spisu je založen výjezdní příkaz ze dne 21. 9. 2023 udělený žalobci (viz č. 1. 1 správního spisu), na němž jsou uvedeny údaje o totožnosti žalobce. Nejedná se však o doklad totožnosti žalobce. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobce příslušný doklad či listinu ve smyslu § 10 odst. 3 zákona o azylu v řízení před žalovaným předložil. Žalobce tudíž svoji totožnost osvědčil čestným prohlášením za přítomnosti tlumočníka (viz č. 1. 7 správního spisu).
9. Nejdůležitější nicméně je, že v průběhu řízení před žalovaným ani před soudem nevznikla pochybnost o totožnosti žalobce. Žádné pochybnosti neuvedl ani sám žalobce. Je tedy bez významu, zda žalovaný mohl ověřovat totožnost žalobce ze soudního spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem. Avizované propouštěcí doklady žalobce nepředložil.

Doplňková ochrana z důvodu nebezpečí vážné újmy

10. Z hlediska podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu přichází ve věci žalobce do úvahy toliko důvodné obavy, že by mu ve Vietnamu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu [§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Jiné důvody do úvahy nepřichází zejména proto, že žalobce vůbec neuváděl obavu z pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, naopak jejich existenci výslovně popřel (§ 12 zákona o azylu). Žalovaný se otázkou existence důvodné obavy z hrozícího nebezpečí vážné újmy vypořádal řádně.
11. Žalovaný zohlednil zejména žalobcovu výpověď ze dne 20. 10. 2023, při které žalobce uvedl, že Vietnam opustil již v roce 2008, neboť chtěl jít za lepším, proto odcestoval do České republiky. Má přání, aby zde mohl zůstat. Zároveň má obavy, že při návratu do Vietnamu mu hrozí nebezpečí ze strany jeho věřitelů. Půjčil si peníze na cestu do České republiky. Jednalo se o černou půjčku, již splatil jistinu, ale nadále splácí úroky. Pak ale dodal, že peníze už neposílá, neboť byl ve výkonu trestu, a tudíž neměl jak. Z informací poskytnutých žalobcem tak žalovaný logicky dovodil, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu jsou zejména jeho ekonomické problémy ve Vietnamu.

Soukromé osoby jako původci vážné újmy

12. Soud se dále zabýval tím, zda v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že by žalobci ve Vietnamu hrozilo nebezpečí, které popisoval, resp. že by měl *důvodnou obavu ze skutečného nebezpečí vážné újmy* ze strany soukromých osob. Žalovaný v tomto ohledu správně odkázal na § 2 odst. 6 zákona o azylu, podle kterého se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, *avšak musí být prokázáno, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu*.
13. Prokazovat jednotlivé skutečnosti je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k žádosti maximální možné množství důkazů (včetně informací o zemi původu), a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS).
14. Žalobce konkrétně neprokazoval nefunkčnost systému ochrany práv ve Vietnamu. Pouze konstatoval, že se na příslušné orgány ve Vietnamu nemohl obrátit. Soukromé osoby, od kterých si půjčil peníze, jsou údajně napojeny na veřejnoprávní orgány. Zároveň uvedl,

že by jeho dluh byl veřejnoprávními orgány kriminalizován a ve vězení by mu hrozila značná újma.

15. Žalovaný vycházel zejména z informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (Půjčky, úvěry a lichva) ze dne 28. 2. 2023, ze které vyplývá, že občané Vietnamu mají značnou nedůvěru k bankovním institucím. Z toho důvodu si často půjčují peníze od soukromých osob. Ty mohou poskytovat půjčky s maximální úrokovou sazbou 20 % p. a., pokud jiné příslušné zákony nestanoví jinak. Ve Vietnamu je však dostatečná právní úprava na ochranu osob, které se dostaly do problémů vlivem uzavření půjčky, která překračuje zákonné hranice. Pokud soukromé osoby poskytnou půjčku s úrokovou sazbou 100 % p. a. a výše, jedná se již o případ lichvy. Dlužníci se mohou v obou případech obrátit na příslušné orgány, které jim poskytnou pomoc. Je prověřován účel, ke kterému půjčené peníze sloužily, ale jinak nejsou dlužníci nijak postihováni.
16. Dále žalovaný vycházel z informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (Bezpečnostní a politická situace v zemi) ze dne 14. 6. 2023, ze které vyplývá, že ze strany veřejnoprávních orgánů docházelo v některých případech ke špatnému zacházení s fyzickými osobami. Tyto případy se však týkaly zejména aktivistů a osob zapojených do politiky. Žalobce uvedl, že nikdy neměl problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami ve Vietnamu. Rovněž nikdy neměl problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Také podmínky ve vietnamských věznicích jsou obecně snesitelné a život neohrožující. Z informace tedy nevyplývá, že by ke špatnému zacházení mělo docházet vůči osobám, které se nacházejí v obdobných situacích jako žalobce.
17. Ve světle těchto informací neobstojí blíže neprokazované tvrzení žalobce, že se na příslušné orgány ve Vietnamu nemohl obrátit. Žalobce tak v řízení neuvedl žádné relevantní důvody, proč by ve Vietnamu systém ochrany práv nefungoval a z podkladů obstaraných žalovaným vyplývá, že je funkční. Žalobci tak po právu nebyla udělena mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany.

Zbýlé žalobní námitky

18. Jde-li o tvrzení žalobce, že jeho žádost nebyla zjevně nedůvodná, neboť v poučení napadeného rozhodnutí (str. 8) byla uvedena lhůta jeden měsíc pro podání žaloby k místně příslušnému soudu, soud uvádí, že žalobce z toho nemůže nijak dovozovat, zda je jeho žádost důvodná či nikoliv. Lze z toho dovodit toliko to, že žalovaný nepovažoval žádost žalobce za *zjevně nedůvodnou*. To je převážně procesní kategorie, která nevypovídá o tom, zda je žádost důvodná.
19. Závěrem žalobce zdůraznil, že by měl být kladně hodnocen za to, že se vyjadřoval pravdivě a upřímně a že neuzavřel účelový sňatek s některou krajankou s povoleným trvalým pobytem na území ČR. K tomu může soud pouze dodat, že tyto skutečnosti *hodnotí kladně po lidské stránce*. Pro *právní posouzení* nároku na mezinárodní ochranu to význam nemá. Žalobci zkrátka v zemi původu nehrozí pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu.

IV. Závěr

20. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků řízení tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 8. března 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce